

## Tjänsteskrivelse

Handläggare  
Martin Wagner  
Tfn 026-17 80 00  
martin.wagner@gavle.se

Omvårdnadsnämnden

## Remissyttrande – Färdplan klimatneutralt Gävle 2035, 20KS85

### Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget.

### Bakgrund Färdplan klimatneutralt Gävle 2035

Omvårdnadsnämnden har anmodats yttra sig i remiss avseende färdplan klimatneutralt Gävle 2035.

Gävle kommun har beslutat att som kommun vara klimatneutrala till år 2035. Klimatfärdplanen är en del i genomförandet av kommunens Miljöstrategiska program 2.0.

Ett förslag till färdplan har utarbetats, innehållande åtgärder för att nå målet. Förslaget skickas på remiss till nämnder, bolagsstyrelser, politiska partierna, mellansvenska handelskammaren, svenskt näringsliv, Gävles företagarföreningar, Biodriv Mitt samt lokala naturskyddsorganisationen.

Klimatfärdplanen är en viljeriktning och visar vad som behöver göras inom olika områden. En del av åtgärderna är redan igång eller kan sättas igång utan ytterligare politiska beslut men många behöver i nästa fas utvecklas, tidsättas, budgeteras och beslutas om individuellt. Klimatfärdplanen visar att det är två områden som särskilt behöver prioriteras i det fortsatta arbetet – transportsektorn samt planering och byggande av en klimatneutral stad.

### Yttrande

Omvårdnadsnämnden vill framhålla att det bör vara tydligt att det är det Miljöstrategiska programmet (MSP 2.0) som är det huvudsakliga styrande dokumentet för Gävle kommuns arbete inom miljöområdet. Det kan finnas en

risk för otydlighet i styrning och uppföljning om det tas fram flera stödande dokument på området.

Inom ramen för Gävle kommuns arbete med det miljöstrategiska programmet har vikten av att arbeta med beteendeförändringar aktualiserats och börjat förstås allt bättre. Arbetet med beteendeförändringar kopplat till miljö- och klimatfrågor bör inte underskattas. Detta handlar inte bara om att välja ekologiska varor utan även om hur var och en genom livsval och samhällsengagemang kan påverka för en nödvändig storskalig förändring.

I den klimatfärdplan som gått ut på remiss är det just nu stor tyngd på ”hårda” åtgärder, medan vissa ”mjuka” åtgärder så som beteende nämns som hastigast. Det behöver tydligt förklaras i rapporten varför man i detta läge inte skriver om ”mjuka” åtgärder, alternativt att man väljer att ta med de mjuka åtgärderna. Omvårdnadsnämndens påverkan inom de ”hårda åtgärderna” (Hållbar stadsplanering och transporter) är mest påtaglig gällande transporter, men relativt begränsas inom hållbar stadsplanering.

De vidare konsekvenserna av ett antal av de föreslagna åtgärderna i förslaget till färdplan för ett klimatneutralt Gävle i de fall de direkt rör

Omvårdnadsnämndens verksamheter är idag ännu oklara. Här behövs ytterligare analyser göras för varje förslag. Gällande föreslagen åtgärd för ruttoptimering för bl.a. hemtjänst är möjligheten och effektiviteten i åtgärden oklar bl.a. med hänsyn taget till antalet olika utförare av hemtjänst.

Det bör dock beaktas att flera av de föreslagna åtgärderna i förslaget ur ett kundperspektiv kan innebära omfattande ingrepp i den självständiga individens vardag. Detta gäller exempelvis förslaget gällande ”att kommunala verksamheter serverar mat med låg klimatpåverkan”. Denna typ av föreslagen åtgärd är problematisk ur flera perspektiv, bl. a. ur ett nutitions- och integritetsperspektiv.

### Styrning och samarbeten

I det begäran om yttrande på remiss som Kommunstyrelsens Samhällsbyggnadsutskott har delgett Omvårdnadsnämnden finns ett antal frågor om samarbeten och styrning för att uppnå målet ett klimatneutralt Gävle 2035 som här besvaras:

Omvårdnadsnämnden konstaterar att det kan uppstå en målkonflikt mellan detaljstyrning och tillitsbaserad styrning. Det bör tydliggöras att de mer än 60 förslag på prioriterade åtgärder (de ”hårda åtgärder” som nämns tidigare i detta yttrande) som arbetas fram är just förslag motsvarande en idébank. För att nå

framgång i måluppfyllelse i uppfyllnad av målet ”ett klimatneutralt Gävle” är det helt väsentligt att verksamheten själv har rådighet och själv har förutsättningar att arbeta med verkningsfulla insatser och aktiviteter, samt att kreativitet och initiativ främjas utifrån verksamhetens unika förutsättningar.

När det gäller samarbeten, nätverk etc. så anser Omvårdnadsnämnden att vi bör undvika att skapa flera olika nätverk (stuprör) för olika frågor, utan att försöka samla arbetet för en hållbar utveckling under ett nätverk och ett samarbete för Agenda 2030, där klimat är en viktig del, liksom även t.ex. hälsa och biologisk mångfald. Detta inte bara för att undvika att alltför mycket tid går till overhead och administrativt arbete utan framförallt för att få ett större tryck och ett större engagemang kring hållbarhetsfrågorna. Här kan inte minst Helsingborgs kommun fungera som en förebild, med sitt ”livskvalitetsprogram”.

I Helsingborg, liksom i många andra kommuner, jobbar man mer samlat med hållbarhetsfrågorna. Här ser Omvårdnadsnämnden positivt på om en annan riktning skulle väljas genom att se över såväl organisation som styrning och arbetssätt för att på ett bättre sätt samla och samordna hållbarhetsarbetet.

*Magnus Höjjer*  
Sektorchef  
Välfärd Gävle

---

Omvårdnadsnämnden har ålagts svara på remiss gällande ”Färdplan klimatneutralt Gävle 2035”  
Remissen hanteras för beslut av Omvårdnadsnämnden vid sammanträdet den 25 mars 2021.  
Martin Wagner, har varit ansvarig handläggare i ärendet.  
I handläggningen har även Elin Lund deltagit.